

Voor Donald Trump is het Wilde Westen nog niet voorbij

Posted on 9 november 2024 by Eduard Bomhoff

In het zeventiende hoofdstuk van het bijbelboek Genesis lezen we dat Abraham 99 jaar oud was toen God hem een zoon beloofde. Weinig verhalen in het Oude Testament zijn zo belangrijk voor Joden en christenen als de levensgeschiedenis van Abraham. Niettemin mogen we als gelovigen best aannemen dat '99 jaar' een literaire formulering is – die komen wel meer voor in de bijbel – en dat de schrijver van Genesis gewoon bedoelde dat Abraham al heel oud was toen God hem een belofte deed. Het doel van het verhaal is om te laten zien dat God betrouwbaar is – niet het getal 99.

Zo, zou je kunnen zeggen, is het ook met Donald Trump. In zijn stijl herkennen we twee elementen: een oudtestamentische en een die doet denken aan zakenmannen die een nieuwe *lead* onderzoeken. Herinneren we ons zijn ontmoetingen met de Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un.

Eerst probeerde Trump het met een mogelijke *deal*. De VS leek bereid Noord-Korea te helpen door samen het grootste *beach resort* van Noordoost-Azië te ontwikkelen,

op voorwaarde dat Kim zijn land openstelde en zich vredelievend zou gaan gedragen. Toen dat niet lukte, maakte Trump een draai van honderdtachtig graden: Noord-Korea diende een andere koers te gaan varen, anders zou Amerika het land ongekend grote schade berokkenen.

Geloofwaardige zakenman

Ik ben geen zakenman en weet dus niet of ze gewend zijn zo snel om te schakelen van zoet naar zuur. Maar Trump heeft wél een lange carrière als zakenman achter de rug. In de realityserie *The Apprentice* hebben we kunnen zien hoe geloofwaardig hij dan opereert.

Tegenstanders van Trump vergeten nog weleens dat hij als zakenman standhield in de New Yorkse wereld van concurrerende projectontwikkelaars en sterke bouwvakbonden. Soms zal zijn werkterrein hebben geleken op de geromantiseerde wereld die we kennen uit *The Godfather*.

Natuurlijk hebben Trumps opposenten grondig gezocht naar schandalen uit die tijd, maar er lijkt nooit iets groots te zijn gevonden. De aanklager in Manhattan kon niets beters serveren dan een beschuldiging van onbehoorlijk gedrag in een paskamer, enkel op basis van de getuigenis van een vrouw die het precieze jaar niet meer kon opnoemen en ook niemand kon meenemen naar de rechtbank om een en ander te bevestigen.

Ik zie dat als een bevestiging dat Trump de onroerendgoedwereld van New York zonder grote vlekken op zijn blazoën overleefde. Zie ook het overtuigende boek van schrijver en zakenman Conrad Black *Donald J. Trump: A President Like No Other* (2018).

Trump is een onovertroffen *bullshitter*. De Amerikaanse kiezers weten dat natuurlijk en iets meer dan de helft van hen accepteert hem voor de tweede keer als president. Ze hoeven Trumps *bullshit* niet te bewonderen en vaak ervaren ze het niet eens als leugens. Dat is een belangrijk verschil met de verzonnen – en door Hillary Clinton betaalde – Russiagate-beschuldigingen. En wat te denken van de leugenachtige brief van 51 overheidsfunctionarissen die ontkenden dat er iets mis was met de laptop van Hunter Biden: opgesteld door Tony Blinken die als beloning door president Joe Biden werd benoemd tot minister van Buitenlandse Zaken. En dan was er natuurlijk nog de grote campagneleugen van 2024 dat de 81-jarige

Biden nog steeds zo scherp was als een mes.

Ook Clinton en Reagan waren bullshitters

Trump is overigens bij lange na niet de enige *bullshitter* die verkiezingen won. Denk aan Bill Clinton en zijn Monica Lewinski-affaire of – zo memoreerde onlangs de Amerikaanse journalist Eli Lake – aan Ronald Reagan, die in 1983 de Israëlische premier Yitzhak Shamir probeerde wijs te maken dat hij als lid van een filmteam de bevrijding van een Duitse concentratiekamp had meegemaakt. En dan was er natuurlijk de Iran-Contra-affaire. Toen alles uitkwam, zei Reagan: 'Mijn hart en mijn beste bedoelingen zeggen me dat er niets verkeers gebeurde. Maar de feiten vertellen me iets anders.'

Eli Lake constateert dat Trump met al zijn *bullshit* er wel degelijk in is geslaagd om belangrijk politieke waarheden naar voren te brengen die de elite liever zou verdoezelen: de stijgende kosten van levensonderhoud, de chaos aan de grens met illegale immigratie, de partijdigheid in de media en het gebrek aan integriteit bij veel ambtenaren. In Nederland kunnen we daar ja en amen op zeggen, want die problemen spelen ook bij ons. Of Trump – met de ervaring van zijn eerste termijn en met beter geselecteerde ministers – er ook in zal slagen die problemen aan te pakken, is onzeker. Maar hij heeft ze in elk geval nadrukkelijk benoemd.

Het mooiste boek over Trump dat ik las is *The Case for Trump* (2019) van de classicus en militair historicus Victor Davis Hanson. Hij plaatst Trump in de traditie van beroemde westerns. Clint Eastwoods 'Dirty Harry' kan zich nooit zo presidentieel voordoen als Barack Obama, maar slaagt er wel in om massamoordenaar Scorpio uit te schakelen. Hanson refereert ook aan Odysseus en Ajax uit de Griekse mythologie. De glad pratende Odysseus beweegt zich makkelijk; Ajax is alleen sterk alleen op het slagveld.

De mooiste parallel in *The Case for Trump* is die tussen Trump en Shane in de homonieme western van George Stevens uit 1953. Ik heb meteen de dvd gekocht en gezien hoe Shane een groep boeren helpt tegen criminele veedieven. Shane schiet de drie slechteriken dood, wordt uitgenodigd door de dankbare boeren om tot hun gemeenschap toe te treden, maar rijdt verder: '*There's no going back. Right or wrong, it's a brand, a brand that sticks. There's no going back.*'

Trump kan daarom niet stoppen met zijn tweets, zijn scheldpartijen en zijn

onbeheerste en vaak lelijke retoriek, schrijft Hanson en besluit: 'Trumps botte visie kan maar met moeite standhouden in de genuanceerde en complexe politieke wereld van de elite in Washington.' Daarom is hij - net als Shane in de cowboyfilm - een tijdelijk fenomeen dat hard uitpakt tegen de elite en daar soms successen bij boekt, waar nette Republikeinse heren als John McCain en Mitt Romney faalden.

Groot contrast met Europa

De beurs begon meteen te stijgen toen dinsdag de kans op Trumps overwinning toenam door de hoge opkomst en ging woensdag nog eens met meer dan 2 procent omhoog tot een nieuw *all-time* record. Europese kiezers moeten wel zien hoe groot het contrast is met de werkloosheid in de Duitse industrie en nu ook de inzakkende economie in Frankrijk, waar deze week bekend werd dat Michelin twee fabrieken moet sluiten.

Misschien stimuleert de zege van Trump ook bij ons een keerpunt en gaan meer partijen beseffen dat BBB en JA21 gelijk hebben met hun waarschuwing dat er grenzen zijn aan het klimaatbeleid. Een land dat als koploper over die grenzen heen gaat, zal dat economisch berouwen. Dringt dat door, dan zou de grootste *bullshitter* van de eeuw ook in Nederland iets moois hebben bereikt.

[Eduard Bomhoff](#) is oud-hoogleraar economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, Nyenrode en Monash University. In 2002 was hij vicepremier in het eerste kabinet-Balkenende.

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. **Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!**